

ffekte med Pressen siden Frederik den Syvende blev Konge, baade fra Lovgivningens og Regjeringens Side; især maa den provisoriske Forordning af 24 Marts 1848 ansees for at være en stor Belgiering. Dersom vi ingen Presselov havde, saa vilde jeg heller ikke ønske, at vi fik nogen, og saa vilde jeg stemme mod det hele Lovforslag, som foreligger her; men, da vi engang have en Presselov, saa vil jeg stemme for den sidste Paragraph i Udkastet og forkaste de øvrige, (Hør!). Den gaar nemlig ud paa, at alle hidtil gjældende Anordninger angaaende Trykkesfriheden, derunder dog ikke indbefattet dem, hvorved Eftertryk forbydes, ere ved denne Lov ophævede. Jeg troer ikke, at nogen Trykkes eller Presselov i og for sig er særdeles nødvendig; det Naturligste synes at være, at Enhver har Lov til at udgive, hvad han vil, imod at han staaer til Ansvar, forudsat, at man kan overbevise ham om, at han er Forfatter eller har Deel i det. Hidtil har Ingen kunnet udøve Bogtrykkerhaandværket uden at være privilegeret, men det synes at burde være en Næringsvei ligesom alle andre, saa at den, som ellers vilde egne sig til at drive borgerlig Næring, ogsaa kunde drive Næring som Bogtrykker, og, naar Nogen vilde trykke Bøger uden at drive det som Næringsvei, saa synes jeg, at det burde staae ham aldeles frit for, naar han ikke vilde drive det som Erhverv. At det ikke er saa aldeles urimeligt, at en Trykkelov kan undværes, det synes jeg vor egen Historie har viist. Der har været idetmindste 2 Tidsrum, hvori der saa godt som ingen Trykkelov har været. Den 14de Septbr. 1770 blev der indført fuldstændig Trykkesfrihed, og et Aars Tid derefter blev det bestemt, at denne Frihed ikke maatte misbruges til at overtræde borgerlige Love, men dette synes at være overflødig; thi det følger af sig selv, at, naar Nogen ikke maa aabenbare Noget, saa maa han ikke aabenbare det ved Trykken, og, naar han ikke maa gjøre usande Besskyldninger mod Folk mundtlig eller skriftlig, saa kan han ikke heller lade dem trykke. Det blev, som sagt, Aaret efter bestemt, at Trykkesfriheden ikke maatte misbruges til at overtræde de borgerlige Love, men i 1773 udkom en Resolution, hvorved Pressen, idetmindste Bladliteraturen blev aldeles

underlagt Politiets Vilkaarlighed, saa at det blev bestemt, at Ingen maatte lade Noget trykke i Ugeskrifter eller Blade, som ikke egnede sig til at staae deri eller som kunde fornærme; og Politiet var bemyndiget til at idømme Udgiveren en Straf af 50 indtil 200 Rbd. uden Appæl. Saadan var Tilstanden indtil 1790, og der blev ogsaa undertiden ad den administrative Vei gjort store Indgreb i Trykkesfriheden, saa at, naaget der efter Rescriptet af 1770 burde være en fuldstændig Trykkesfrihed, saa fandt den dog ikke Sted, men der kom en Placat ud af 4de December 1790, hvorved der igjen blev indført omtrent en fuldstændig Trykkesfrihed. Det blev deri alene bestemt, at, naar et Skrift blev udgivet, hvor Forfatteren ikke var nævnt, saa maatte Bogtrykkeren nævnes, og, naar Forfatteren ikke var nævnt, saa skulde der afleveres eet Exemplar til Posttjemesteren. Dernæst blev Rescriptet af 1773, hvorefter saadanne Sager skulde afgjøres af Posttjemesteren, forsaavidt ophævet, at det blev bestemt, at Sager angaaende Pressens Misbrug skulde henlægges under de sædvanlige Domstole, og endelig blev det bestemt, at Cancelliet skulde afgjøre, om der fra Justitsvæsenets Side skulde anlægges Sag for Misbrug af Trykkesfriheden. Denne Placat vakte saamegen Glæde, at Gjenlyden af Jublen endnu kunde høres, da Geheimeraad Orsted 4 Aar efter kom til Kjøbenhavn, og denne Frihed vedvarede indtil 1799. Bernstorff var død nogle Aar iforveien. Dersom han var bleven i Live, var Forordningen af 1799 neppe udkommen. Jeg troer, at denne Tids Historie saavel som vor egen Erfaring fra Christian den 8des Død kan have lært os, at man kan have fuldstændig Trykkesfrihed, naar der er Harmonie mellem Folket og Regjeringen, naar Regjeringen er populair, (Hør! Hør!) og jeg troer, at vi have haft en saadan Regjering i den Tid Frederik den 6te stod i Spidsen for Regjeringen og havde Bernstorff til Raadgiver, og siden Frederik den 7de kom paa Thronen; og derfor troer jeg ikke, at vi behøve en saadan Presselov som den, hvortil Udkastet nu foreligger (Hør!). Den bestaaer af 2 væsentlige Dele: den første angaaer de saakaldte formelle Pressesforsælsler. Ved formelle Pressesforsælsler mener man saadanne Hand-